

# Mednarodni glasbeno-pedagoški strokovni dan *Glasbena pedagogika v Sloveniji in na Madžarskem*

Na Balassijevev inštitutu – Kulturnem centru Veleposlaništva Madžarske v Ljubljani je 24. marca 2018 potekal drugi mednarodni glasbenopedagoški strokovni dan. Lanski posvet je bil namenjen predstavitvi dela in izmenjavi izkušenj madžarskih in slovenskih glasbenih terapevtov. Letošnji strokovni dan pa so ob podpori Pedagoške fakultete Univerze v Ljubljani, Inštituta Knoll in vabljenih madžarskih in slovenskih predavateljev posvetili glasbeni pedagogiki obeh držav.

V prijetnem ambientu Balassijevega inštituta nas je uvodoma nagovorila direktorica inštituta Bíborka Molnár – Gábor. Na kratko je predstavila poslanstvo in delo inštituta, dotaknila se je lanskega simpozija in napovedala temo in cilj letošnjega: predstaviti nekatere madžarske in slovenske pedagoge, ki pri svojem glasbenopedagoškem delu razvijajo nove programe oz. pomembno vplivajo na razvoj stroke. Sledil je glasbeni uvod, v katerem je pianistka Kaja Lomovšek zaigrala Preludij grškega skladatelja Vangelisa.

Prvo predavanje, v katerem se je predstavila madžarska glasbena pedagoginja dr. Ilona Gróh, utemeljiteljica metode Ringató, s temo *Zgodnji glasbeni razvoj na Madžarskem*, smo pričeli glasbeno. Vsi udeleženci posveta smo zapeli energično ljudsko pesem iz Transilvanije ob spremljavi lutnje, na katero je zaigrala Gáll Viktória Emese. S pesmijo nam je predavateljica na-

zorno predstavila bistvo metode Ringató (prev. zazibanka), ki je namenjena družinam z majhnimi otroki do tretjega leta starosti. Cilj glasbenih zazibank je vzbuditi navdušenje nad petjem in ljudsko glasbo. Avtorica je v svojem predavanju podala najpomembnejše poudarke svoje metode, ki temelji in izhaja iz Kodalyjeve metode. Seveda se ni izognila tudi glavnim poudarkom zgodnje glasbene vzgoje. Ogledali smo si njeno praktično delo v skupini majhnih otrok s starši, predstavila pa nam je tudi zanimivo množično glasbeno srečanje družin, ki se ga je ude-



ležilo več sto udeležencev in bi ga slovensko lahko poimenovali velike zazibanke. Prispevek je sklenila s Kodalyjevo mislijo: »Ne velja veliko, če sami sebi pojemo. Lepše je, če zapojeta dva skupaj, če se jima pridružijo še drugi. Oglasi se skupna ubrana harmonija in vsi postanejo eno.«

Dr. Barbara Sicherl Kafol je v predavanju z naslovom *Smernice glasbene vzgoje v predšolskem obdobju v Sloveniji* najprej predstavila sistem glasbenega izobraževanja v Sloveniji. Z živahno pripovedjo, nazornimi primeri in praktičnimi glasbenimi izvedbami udeležencev je predstavila vplive glasbenega udejstvovanja na razvoj posameznika, pomen glasbenih izkušenj in njihov vpliv na glasbeno znanje, možnosti združevanja glasbe in giba itd. Predstavila je raziskave, ki so bile v zadnjih letih opravljene na področju zgodnje glasbene vzgoje v Sloveniji, poudarjen pa je bil tudi trud slovenskih glasbenih pedagogov in drugih za dvig zavesti o izjemnem pomenu kvalitetne zgodnje glasbene vzgoje na različnih ravneh. Ob tem je predavateljica omenila projekt Razvoj in udejanjanje inovativnih učnih okolij in prožnih oblik učenja za dvig splošnih kompetenc, v katerem sodeluje 29 vzgojno-izobraževalnih ustanov, več kot 100 kulturno-umetniških ustanov, poustvarjalcev in ustvarjalcev, delujočih na sedmih umetnostnih področjih, pod vodstvom Pedagoške fakultete Univerze na Primorskem in v partnerstvu s Filozofsko in Pedagoško fakulteto ter Akademijo za glasbo Univerze v Ljubljani ter Zavoda RS za šolstvo in Pedagoškega inštituta. Ob koncu predavanja smo si ogledali še del glasbene prireditve *Z glasbo vam srečo in radost voščimo*, ki so jo za otroke pripravili študenti ljubljanske Pedagoške fakultete.

V nadaljevanju je Sály Bánk predstavil zanimivo ustvarjalno metodo Sály, ki jo je osnoval njegov oče László Sály; priznan madžarski skladatelj, ki od 1980 redno piše glasbo za gledališče in je prvih letih glasbenega ustvarjanja in študija glasbe v tradicionalnem madžarskem okolju močno pogrešal stik s sodobno glasbo in novimi oblikami komponiranja. V Darmstadtu je na festivalu sodobne glasbe spoznal Christiana Wolffa in pod njegovim vplivom pričel razvijati nove načine ustvarjanja. Ker je v domačem okolju naletel na nerazumevanje sodobne glasbe, je postopno začel razvijati novo metodo Sály in jo opisal v knjigi z naslovom *Kreativne glasbene vaje (Kreatív zenei gyakorlatok)*. Knjiga je prevedena tudi v angleški jezik z naslovom *Creativity music activities*. Njegova metoda se ukvarja z osnovami novega glasbenega razmišljanja, razvija zmožnost improviziranja in koncentracijo. Cilj metode je poiskati svojo kreativnost in se vrniti k osnovam zvoka: višini, glasnosti, dolžini in barvi tona. Ustvaril je številne preproste glasbene igre, ki izvajalca vodijo h glasbenemu znanju. László Sály je bil povabljen, da glasbene vaje izvaja tudi z duševnimi bolniki, s katerimi je uporabljal le enostavna tolkala in glas. Zaradi učinka glasbene dejavnosti mnogi tudi več dni po terapiji niso potrebovali zdravil. O svoji pedagoški metodi je predaval v številnih državah sveta. Predavanje Sályja Bánka je bilo podkrepjeno s številnimi prak-



tičnimi vajami, ki so navedene v knjigi in so tudi udeležence navdušile.

Dopoldanski del posveta je sklenila video predstavitev Inštituta Knoll, v katerem je Špela Loti Knoll spregovorila o povezavi glasbene terapije in glasbene pedagogike ter predstavila njihove glasbene ustvarjalne delavnice v Centru Janeza Levca, ki temeljijo na prosti glasbeni improvizaciji. Ta omogoča sproščeno in spontano glasbeno izražanje. Cilji dela so glasbena interakcija v skupini, razvijanje glavnih glasbenih elementov skozi svobodno izražanje in doseg lažjih glasbenih ciljev v obliki avtorskih kompozicij.

Popoldanske ure posveta so bile namenjene praktičnim glasbeno-gibalnim delavnicam, izpeljanim v dveh sklopih. Kaja Lomovšek je vodila ustvarjanje situacijskih pesmi in songwriting, Sály Bánk je nadaljeval praktično delo po metodi Sály, Veronika Šarec pa sem se z udeleženci poigrala z igrivo glasbo za igrive otroke. V drugem sklopu je Nina Lorber izvedla praktično delavnico *Z glasbo v sproščen dan* po Orffovi metodi, Mária Keck pa je predstavila starodavne ritme in vibracije v glasbi in telesu.

Predavanja in praktične delavnice so potekali v slovenskem, madžarskem in angleškem jeziku z ustreznimi prevodi. Udeležba na strokovnem dnevu je bila brezplačna.

Glasbenopedagoški strokovni dan je potekal v sproščenem delovnem vzdušju in postregel z zanimivimi in aktualnimi temami. Udeleženci smo imeli na izbiro pestro paleto različnih dejavnosti, velikega pomena pa je izmenjava izkušenj pedagogov in vzgojiteljev dveh sosednjih narodov in kultur, ki se v marsičem zelo razlikujeta, a hkrati v marsičem stopata po enaki poti. Vedno znova lahko ugotovljamo, kako pomembno je spoznavanje drugih kultur, izmenjava izkušenj, predvsem pa permanentno izobraževanje, s kakršnim nam je postregel tudi strokovni posvet na Balassijevem inštitutu.